

Vänstern i Eskilstuna

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | SEPTEMBER 2021

”Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera.”

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste markadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

FOTO: AGNES STUBER

Nej, jag är inte kund – jag är elev

Vi måste sluta med experimenten i välfärden och återta det som en gång var.

SID 2

En sjukvård riggad för de välmående

”Ute hos mig finns inte en enda privat hudläkare, inne i city supermånga”

SID 4

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

Sedan införandet av marknadsskolan har de svenska skolresultaten störttykt

SID 5

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Bli medlem
– du också!

Vänsterpartiet Eskilstuna

Vänsterpartiet Eskilstuna
Gillbergavägen 4, vån 3
632 28 Eskilstuna

Hemsida: eskilstuna.vansterpartiet.se
Mail: eskilstuna@vansterpartiet.se
Instagram: vansterpartiet_eskilstuna
Facebook: Vänsterpartiet Eskilstuna

Varför är det viktigt att rösta i kyrkovalet 19 september?

Maha Yalda:

En självklarhet för mig är att rösta vänster i kyrkovalet. Jag som samhällsmedborgare vill bruka min röst till ett alternativ som kämpar för att minska klassklyftor, ökad jämställdhet och en miljöpolitik som räddar vår planet i flera generationer framåt.

Mikko Martti:

Att rösta är att vara aktiv i vår demokrati. Jag röstar för solidaritet och för de värderingar som jag tror på.

Helena Andersson Tsiamanis:

Jag röstar i kyrkovalet för att det är min demokratiska rättighet och för att högerextrema krafter inte ska ta plats i Svenska Kyrkan.

Emelie Ghaderi:

Det är viktigt att rösta för att positionera sig mot den rasistiska politik som förs av många partier, framförallt sverigedemokraterna.

LEDARE

Nej, jag är inte kund – jag är elev

Jag har suttit på så många möten där jag måste rätta den som pratar när hen ska beskriva läget i skolan eller vården och säger ”Vi måste säkerställa att våra kunder väljer oss”.

Nej, utbrister jag. Det är elever vi pratar om, barn och ungdomar, det är äldre vi pratar om inte kunder på en marknad. När kommunen säljer el, kan vi prata kunder, men vi säljer inte skola, vård och omsorg. Något händer med oss när vi börjar se våra kommunmedborgare som kunder på en välfärdsmarknad. Vi tappar närheten, värmen och omsorgen. I stället blir de siffror på ett papper, reducerade till ekonomi.

Idag har skolan i Sverige mer eller mindre krossats av att den behandlas som en marknad. Resultatet blir betygsinflation, segregation och räddhågsna politiker som inte vågar fatta de beslut som krävs, utan i stället mest funderar på hur de ska få eleverna att välja rätt. Vad kan vi locka med? Idag väljer alltför många elever gymnasieskola utifrån om de får ett matkort och kan äta på Donken eller gå program där man lär sig att bli influenser.

Frågan om vilken skola som kan ge mig den bästa utbildningen är tyvärr sekundär. För skolorna blir det svårt att planera från år till år då varje elev är en peng. Vi vet också att friskolor gör sig av med elever som har större behov, eftersom de är för dyra och de landar istället inom den kommunala skolan. Kort sagt är det en rutten icke-fungerande skolmarknad.

Marknadens lösningar är dåliga. Det är vi många som ser. I samhället finns ett tryck för att detta måste förändras. Att då som den S-ledda regeringen tillsammans med

Centerpartiet försöka låta marknaden ta över ytterligare ett område, hyresmarknaden, blir världsfrånvänt. Vem vill ha högre hyror? Inte är det de boende i alla fall. Jag är mycket stolt över Vänsterpartiet och Nooshi Dadgostar som rakryggad sa nej – vi går inte med på det. Vi kan inte svika 3 miljoner hyresgäster. Det var rätt och resultatet blev att vi vann. Vi stoppade marknadshyrorna.

Vi måste sluta med experimenten i välfärden och återta det som en gång var. Det var inte alltid perfekt, men när jag gick i skolan så var jag barn och elev. Vi gick i skolor där vi blandades, höghusbarnen och villabarnen. Det fanns tid för de som behövde stöd och skolan var inte ett experiment. Ta oss tillbaka dit!

Maria Chergui, gruppleddare för Vänsterpartiet i Eskilstuna

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasiummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyr hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enorm snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är

framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med. Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknads-skolan

Idén om ett jämlikt utbildnings-system är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyen eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknads-skolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vinsten. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhörde friskolelobbyen så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Text: Martin Thåström

Nu räcker det!

När du går till vårdcentralen ska du vara trygg med att bemötas utifrån dina behov, inte utifrån hur lönsam du är. Behandlingen ska ges för att du ska bli frisk, inte för att skapa vinst.

När våra barn går till skolan ska dom mötas som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter.

När ägare plockar ut vinster samtidigt som förskolebarn får sämre mat visar det vad ”vinster i välfärden” handlar om. Där vinsttänkande styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Texter: Per Långby

Lyssna på oss i vården!

- När pandemin bröt ut ökade dödligheten på landets äldreboenden. Strax kom pliktskyldiga löften om satsningar på äldreomsorgen.
 - Men politikerna verkar inte ha den blekaste aning om vad vi möter dagligen.

Det säger Mia Christensson, undersköterska från Skurup i södra Skåne, och en av de många undertecknarna av undersköterskeupproret från 2019. Pandemins konsekvenser för de särskilda boendena gav ytterligare argument för deras krav. Men i takt med att smittspridningen och överdödligheten minskat riskerar Sveriges största yrkesgrupp att än en gång glömmas bort.

– Just nu vill många politiker helst tala om brott och straff – inte om privatisering och vinstintressen i välfärden, fortsätter Mia Christensson. Vi måste ändra på det!

Nattpatrull

Hon arbetar i nattpatrullen i Svedala, en kommun med knappt 23 000 invånare mellan Skurup och Malmö.

– Vi jobbar i en anorektisk organisation där vi ständigt får slå knut på oss själva för att hinna med. Dessutom är de flesta av oss kvinnor som är fullmarinerade i dåligt samvete.

Komma ihåg födelsedagar, sköta familjen, pyssla om svärmor...

– Vi undersköterskor är historielösa, menar Mia Christensson. Jämför med Byggnads och Metall!

Bra studiecirklar

Det är dags, säger hon, för den fackliga organisationen att ändra på det.

– Vi kan inte överlåta åt någon annan att företräda oss. Kommunal har bra studiecirklar, men få går på dem. Vi måste utbilda oss själva för att kunna påverka. Och vi måste ta plats där besluten tas.

Covid 19 satte äldreomsorgen i blyxtbelysning och öppnade ögonen för många. Själv har Mia Christensson valt att engagera sig i Vänsterpartiet.

– På många mindre orter, som i Skurup, blir vi enormt motarbetade av alla, från närmsta chefen till den högste. Vi måste synas, och inte gå på allt röstfiske och fjäsk.

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

”Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.”

- Det började så nått med löften om ett mer varierat och rikare pedagogiskt utbud. Så tog aktiebolagen över. Sedan dessa har de svenska skolresultaten störttyckt, och allt fler börjar ifrågasätta marknadsskolan.

– Men då det började var vi inte tillräckligt vakna, säger Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning.

I dag är han verksam i *Nätverket för en likvärdig skola* och en av många som visat att skolpengen och det fria skolvalet styr resurserna till medelklassen, på bekostnad av familjer med sämre förutsättningar.

– Det kanske tilltalar den som har resurser och kunskaper att kunna välja telefonbolag, skola och hela köret. Och det är ju de väljarna som partierna slagits om, påpekar Sten Svensson.

Grundskolan

Den svenska, sammanhållna grundskolan genomfördes på sin tid i relativt stor politisk enighet. I slutet av 80-talet hade pendeln svängt. Dåvarande folkpartiet gick ihop med moderaterna med ”Ny start för Sverige”. Denna nystart handlade om valfrihet, men också, skrev

man, att ”öppna för nyföretagande inom ett brett område”.

För arbetsköparna i nuvarande Svenskt Näringsliv hade det varit avsikten sedan länge. Och 1991 tog regeringen Bildt beslut om att konkurrensätta svensk skola.

– Det skedde utan att någon utredning genomförts och i strid med de internationella erfarenheter som varnade för ökad segregation, säger Sten Svensson.

Orättvis bild

Det skedde också mot bakgrunden av en skoldebatt som beskrev en svensk skola i förfall.

– Det var en djupt orättvis bild. Den tidens internationella mätningar visar att svenska elever hävdade sig väl. I exempelvis läsförståelse tillhörde de toppskiktet.

Men det var kommunaliseringen av skolan som väckte större vrede i lärarkretsar, minns Sten Svensson, samtidigt som regeringen Perssons hårda sparbering rev djupa sår i välfärden. Och de kritiska rösterna i den socialdemokratiska riksdagsgruppen nådde aldrig den offentliga debatten.

Minskat stöd

På senare tid har stödet för marknadsskolan minskat.

– De som från början var nästan

religiöst övertygade om att den skulle ge högre kvalitet har under 2000-talet inte kunnat bortse från fallande skolresultat och minskad jämlikhet, säger Sten Svensson. En del av dem skyller på pedagogiken, men den totala uppslutningen börjar luckras upp.

Tillsammans med nationalekonomen och förra moderata riksdagsledamoten Anne-Marie Pålsson med flera har han argumenterat för att få bort vinstintresset

i skolan. Och med det menas aktiebolagen.

Grundskolan, skriver de, ska enligt lag vara likvärdig. Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer. Ekvationen går inte ihop.

En sjukvård riggad för de välmående

- Ju kortare besök, desto större intäkter. Men de flesta patienter som söker ST-läkaren Roya Hakimnia på vårdcentralen i Rinkeby behöver hjälp med mer än en sjukdom.

– Systemet är riggat för vårdcentraler med patienter som är mer välmående än mina, säger hon.

Det fria vårdvalet har drivits allra längst i Stockholm, men principen är densamma i hela landet; för vårdbolagen innebär den att de listar de friskaste patienterna. I huvudstaden håller dessa till i innerstaden.

– B-laget finns i de invandrarstäta förorterna, säger Roya Hakimnia.

– Ute hos mig finns inte en enda privat hudläkare, inne i city supermånga.

Stjäl tid

Med vårdvalet följer dessutom ett ersättningssystem som premierar antalet listade patienter, korta besök och mängden diagnoser.

– Men mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjälad tid från patienten.

- ”... mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjälad tid från patienten.”

Hellre än återkommande femtonminutersbesök vill hon få tid för rejäla utredningar i en sjukvård som sätter tilltro till professionen. Inte som nu, säger hon, när det lönar sig bäst för vårdcentralen om patienten kommer tre gånger i stället för en eller där det är upp till patienten att ställa krav medan sjukvården drunknar i dokumentation.

– Det kanske funkar för patienten i innerstaden, men det gynnar inte mina patienter, säger hon.

Rätt till husläkare

De anställda i den offentliga, icke vinststyrda sjukvården får en orimlig arbetsbörda när den privata väljer bort de områden där behoven är störst, menar hon.

– Vi kan inte låta marknaden avgöra.

– Dra tillbaks vårdvalen och inför en demokratisk styrning där varje individ har rätt till egen husläkare – inte för att byta emellan utan att faktiskt ha!

Hotades av chockhyra efter renovering

- Glädjen blev stor när hyresvärderna meddelade att de 771 lägenheterna äntligen skulle renoveras. Den förbyttes i vrede när bolaget ville höja hyran med 65 procent. När kampen var slut hade de boende på Pennygången i Göteborg lyckats minska hyreshöjningen till 15-20 procent.

Pennygången ligger i Högsbo, strax sydväst om stadens centrum – ett läge som blivit alltmer attraktivt i takt med att staden växer. Här satte allmännyttiga Poseidon spaden i jorden 1959 och fyra år senare stod området klart. Sedan dess har först de privata bolagen Drott och därefter Stena köpt fastigheterna.

– Här finns en väldigt stor blandning av människor, några få som har råd med hög hyra och många andra som absolut inte har det, berättar Håkan Thörn, en av de boende.

65 procent

80 procent av dem skulle inte klara den hyreshöjning på 65 procent som Stena ville ta ut, enligt en enkät som Hyresgästföreningen genomförde.

Nu blev det inte så. Vid första stormötet mot hyreschocken kom så mycket folk att lokalen inte räckte till.

– Vi hade tidigare tagit strid för fyra skolor i området och lyckats rädda en kvar, säger Håkan Thörn. Samtidigt blev konflikten med Stena något av en ögonöppnare för Hyresgästföreningen.

I stället för att ta den traditionella rollen som

motvillig budbärare av hyreshöjningar kunde organisationen arbeta i växelverkan med aktivisterna i Nätverket Pennygångens framtid.

Aktionerna viktigast

– Hyresgästföreningen blev en plattform för förhandlingar, men viktigast av allt var våra aktioner, tror Håkan Thörn.

Bland dessa fanns den musikvideo som gjordes i en lokal studio och som bytte ut vissa ord i Nationalteaterns ”Stena Olsson compagne” mot den aktuella hyreskampen. Skandaliseringen bidrog till att solka ner Stenas varumärke, ledde till chefsbyte och att en mjukare motpart satte sig vid förhandlingsbordet.

– Hyreshöjningarna stannade vid 15-20 procent, men skiftet till mer välbeställda hyresgäster – gentrifieringen – fortsätter på andra sätt, påpekar Håkan Thörn.

För varje lägenhet som sägs upp sker så kallad plusrenovering. Hyran? Den är 65 procent högre.

Håkan Thörn, Nätverket Pennygångens framtid

Vänsterpartiet håller sina löften - regeringen slängde förslaget om marknadshyror!

KRÖNIKA

Under 80-talet och framåt skedde stora förändringar i Svensk politik.

Genom ett antal reformer skapades ett nytt samhälle ur den gamla socialdemokratien. Idag kallas det samhället för marknadssamhället. Idag är vi allt för bekanta med effekterna av dessa förändringar - klassklyftor, bostadsbrist, social misär, ökad kriminalitet och ett urholkande av välfärden. Dessa konsekvenser tas sällan på allvar av den allmänna politiska klassen, som antingen ignorerar eller skyller ifrån sig.

När ett samhället försämras är reaktionerna inte alltid vackra och hederliga - vi socialister gör vårt bästa för att koppla ilskan mot de försämrade levnadsförhållandena till de nyliberala reformer som vi anser orsakat dem. Tyvärr är inte kopplingen lika självklar som den kan tyckas vara. Människan har, på gott och ont, en otrolig förmåga att anpassa sig till nya förhållanden. Vår överlevnadsinstinkt klickar igång, vi omprioriterar våra livsval och lär oss acceptera det nya, även om vi inte gillar det.

På så vis har marknadssamhället skapat marknads-människan - en förgärlig varelse som hjälplöst lär sig navigera kring en dystert arbetsmarknad, högre bostadspriser och försämrat skyddsnät. Man kanske önskar sig en bättre levnads-situation, mer pengar i kontot, en god utbildning till sina barn, men därute finns ingen som vill hjälpa dig med det. Marknads-människan är en ensam människa, som inte har någon fast mark att stå på. Allt är utbytbar och inget heligt.

För detta krävs mycket mer än en rörelse som pekar på problemen och ger lösningar. Det krävs också att folk börjar tro på politiken igen. I somras såg vi på horisonten hur detta kan uppnås, när Vänsterpartiet och Nooshi Dadgostar satsade sin egen framtid och trovärdighet på att fälla en regering. Svaret från socialdemokraternas ledarsidor ter sig komiska nu - ska en regering fällas, mitt under en pandemi? Oseriöst, sa januaripartierna.

Sedan dess har Nooshi Dadgostars förtroende ökat med 11%, och flera tusen har gått med i Vänsterpartiet. Kanske är det på det viset, med farlig och ärlig politik, som marknads-människan kan gräva sig ut ur avgrunden.

Jakob Pettersson

Politikers "satsningar" slutar i nedskärningar

Det satsas på skolan säger många politiker från höger till vänster. Ändå är resultatet ofta det motsatta. Tankesmedjan Balans är en av flera grupper som ofta granskar missvisande påståenden men har också en väg ut ur krisen.

- De som jobbar i vård, skola och omsorg hoppar strömhopp in i väggen. Det beror på att den politiska styrningen av offentlig sektor inte fungerar, säger Marcus.

Marcus Larsson är en av två bakom partipolitiskt obundna Tankesmedjan Balans som kritiserar alla partier som inte tar välfärdens arbetare på allvar. Deras mål är glasklart, att skapa en opinion för en politisk styrning av välfärden som grundar sig i balans mellan krav och resurser.

- Sedan 2017 har vi ägnat oss åt att berätta om och förklara det här. Det gör vi för att vi har tröttnat på att sjukvårdsköror, lärare, vårdbiträden, socionomer, läkare och alla andra i välfärden går sönder av stress.

Marcus, som själv är lärare, ser tydligt hur det i den kommande valrörelsen kommer finnas ett visst mått av att alla partier försöker trumfa över varandra och vinna röster genom lova reformer och "satsningar" på skolans område.

- Problemet är dock att de här reformerna sällan är finansierade och många satsningar i olika kommunala budgetar visar sig vid närmare granskning sluta i nedskärningar. Om det är röd eller blå majoritet i riksdagen eller kommunerna tycks kvitta, menar Marcus.

Grundproblemet är att de styrsignaler som skickas är att skolan ska effektivisera sitt arbete - det vill säga lyckas leverera mer för mindre lite som om undervisning skedde vid ett löpande band. Men så är det ju inte slår Marcus fast.

- Jag tror att politiker har goda intentioner. Ingen engagerar sig i skolpolitiken för att medvetet bidra till en sämre skola. Problemet är att det finns mekanismer i styrningen av skolan som gör att de goda intentionerna försvinner på vägen mellan beslut och klassrum.

Under tidigt nittiotal vändes den svenska skolan upp och ner. Effektiviseringskrav i budget ersatte automatisk uppräknings av skolans kostnader, tydliga regleringar av lärares arbetsbelastning ersattes av luddiga mål och skolor - såväl offentliga som privata - tvingades att börja konkurrera om elevernas skolpeng.

Resultatet ser vi idag. Allt fler lärare drabbas av utmattning, eleverna lär sig mindre och skillnaderna i elevresultat mellan elever socioekonomisk bakgrund har ökat.

- Den oregerade skolan är ett stort misslyckande. Det finns politiker från alla partier som vill ta upp kampen om att bli det nya skolpartiet. Men det parti som vill vända utvecklingen i skolan på allvar kan inte nöja sig med populistiska utspel om punktinsatser eller mindre justeringar av den politiska styrningen. Synen på vad som skapar god undervisning måste förändras i grunden, från kostnadseffektivitet och konkurrens till goda och stabila villkor för lärare och elever, avslutar Marcus Larsson.

19
SEPTEMBER

Rösta på Vänstern i Svenska Kyrkan 19 sept

För en solidarisk kyrka som står upp för de fattiga här och i världen. En antirasistisk kyrka som stödjer papperslösa och

försvarar asylrätten. En feministisk kyrka som värnar om alla kvinnors rättigheter både i kyrkan och i samhället.

Du som är minst 16 år och medlem i Svenska Kyrkan har rösträtt.

www.solidariskkyrka.nu

Omsätt ord till handling

- aktivisten och tidigare partiledaren Ulla Hoffman kandiderar för Vänstern i kyrkovalet

Nu kandiderar Ulla Hoffmann i kyrkovalet. Som tidigare ordförande för Vänsterpartiet bär hon inte bara på gedigen erfarenhet i riksdagen. Hon är en aktivist som utanför parlamenten länge drivit en ihärdig kamp för ett värdigt pensionssystem, en mänskligare flyktingpolitik och ett tryggare socialförsäkringssystem. Nu tar hon kamp för Vänstern i Svenska kyrkan.

Hon beskriver själv sitt engagemang med den välbekanta frasen "av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov". Det är människovärdet det handlar om. Det är den röda tråd som löper genom Hoffmanns engagemang som sträcker sig från i slutet av 60-talet fram till idag. Hon började i Socialdemokraterna men lämnade efter Socialdemokraternas högersväng och blev så småningom istället engagerad i Vänsterpartiet. För Vänsterpartiet har Ulla Hoffmann bland annat varit riksdagsledamot, partistyrelseledamot och tillförordnad ordförande mellan 2003-2004. Aktivismen har funnits där hela tiden och idag är hon ordförande för Fristadsfonden som hjälper asylsökande som hotas av avvisning och inte kan återvända till sina hemländer.

- När jag kom in i Riksdagen tänkte jag att jag skulle arbeta med integrationsfrågor, sedan öppnades mina ögon för flyktingpolitiken och de problem som fanns där, säger Ulla Hoffmann.

Sedan dess har flyktingfrågan varit en stark hjärtefråga jämte sociala trygghetsfrågor. I mitten av 2000-talet var Ulla Hoffmann engagerad i påskupproret, ett upprop arrangerat av kristna råd för en generösare flyktingpolitik. Där träffade Hoffmann ärkebiskopen KG Hammar. Om du bestämmer dig för att bilda en egen kyrka är jag den första att bli medlem, sa Ulla till KG Hammar efter att han lämnat över en namnsamling till dåvarande migrationsminister Barbro Holmberg.

Idag är Ulla Hoffmann på olika sätt engagerad i ensamkommande ungdomars situation i Sverige. Det började när hon som politiker besökte gymnasiet i hemkommunen Tyresö. Ett förtroende mellan henne och ensamkommande ungdomar växte fram. Idag hjälper hon till med olika typer av stöd, ringer samtal och har haft ungdomar boendes hos sig. Hon beskriver en outhärdlig oro som ungdomar går och gått igenom med situationen i Afghanistan och den svenska flyktingpolitiken.

Det dröjde väldigt länge innan utvisningarna till Afghanistan stoppades. Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig.

Hon pratar om en politik med politiker som måste sluta se sig själva som förvaltare och istället våga förändra och utveckla systemen.

Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten. Under 2020 sålde Sverige vapen för 17 miljarder kronor.

Det var när en av de ensamkommande som då var boende hos Ulla Hoffmann skulle konvertera till kristen-

"Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten."

domen som hon kom i kontakt med en annan kyrka än den hon själv blev konfirmerad i. Ulla såg människor som arbetade och kämpade för det hon själv kämpar för. Det dröjde inte länge innan hon upptäckte att den där kyrkan hon en gång i tiden sagt till KG Hammar att hon skulle gå med i fanns 50 meter från hennes boende.

Det är viktigt för mig att man omsätter sina ord i praktiken. Jag upptäckte att Tyresö församling gör det man säger i predikningarna och gick därför med.

Nu kandiderar Ulla Hoffmann för den oberoende nomineringsgruppen ViSK - Vänstern i svenska kyrkan.

Kan jag vara med och bidra till en kyrka som är öppen för alla, då vill jag göra det. Vi arbetar för alla människors lika värde, något som idag är under hot. Det är viktigt att ta ställning och göra sin röst hörd.

Hoppet och framtiden ser hon i sina barnbarn och generation Greta.

De för saker framåt, och det är något som gör mig hoppfull.

Namn: Ulla Hoffmann

Bor: Tyresö

Erfarenhet: Tidigare partiledare för Vänsterpartiet, tidigare riksdagsledamot och partistyrelseledamot för Vänsterpartiet.

Aktuell: Kandiderar för Vänstern i Svenska kyrkan i kyrkovalet 2021

Hallå där!

Anne-Marie Pålsson

Anne-Marie Pålsson, nationalekonom, tidigare M-politiker och som utreder privatiseringen av skolan.

Har du ändrat uppfattning?

Det har jag inte. Redan under mitt tid i riksdagen var jag bestämd med att det är en dålig kombination med utbildning och vinstmaximering.

Utbildning är den enda grundlagsskyddade välfärdstjänsten. Att överlåta ansvaret för en sådan till privata aktörer med vinst som målsättning är olämpligt.

Vilka är huvudargumenten?

Det uppmanar till sortering av eleverna. Den svenska modellen med privata aktörer medger inte heller tillräcklig insyn och kontroll. Till och med ren myndighetsutövning.

Jag är säker på att de flesta av mina vänner och ekonomkolleger (inte alla men många) har samma uppfattning som jag. Idén att marknadsutsätta skolan skedde alltför lättvindigt. Underlaget till riksdagen var på blott 22 sidor och inte föregåtts av någon utredning.

Det är framförallt Svenskt Näringsliv, Friskolornas Riksförbund och Timbro som driver försvaret av den nuvarande ordningen. Plus ägarna till de största friskolekoncernerna som AcadeMedia och Engelska skolan.

Hur går det med utredningen du gör på uppdrag av lärarfacket LR?

Själva arbetet är mycket roligare och mer multifacetterat än jag trodde. Vi är inte klara än men resultatet kommer säkert att uppfattas som kontroversiella.

Privatiseringen av skolan var medelklassens revolt på ett dåligt skolsystem. Då för snart 30 år sedan struntade föräldrar att det fanns ett vinstintresse i bakgrunden. De ville ha en bättre skola än den offentliga.

Hur tycker du att debatten är?

Torftig - som ett skyttegravskrig där allt är svart eller vitt.

Systemet måste ändras, finns den politiska viljan så går det. Men det är inte lätt för det handlar om mycket pengar.

Ska möjligheten till vinstmaximering bort så måste även den offentliga skolan förändras, bli bättre.

Nio myter och sanningar om vinster i välfärden

Myt 1. Utan vinstdrivna företag försvinner valfriheten i välfärden

Sanning: I så fall skulle det inte finnas någon valfrihet i övriga Europa. Men det gör det, trots att många länder är mycket tuffare när det gäller eventuella vinstuttag ur välfärdssektorn.

Myt 2. Vinstregleringen drabbar främst småföretag

Sanning: Vinstregleringen kommer snarare att stärka seriösa företag – stora som små – som sätter verksamheten först. Idag riskerar de att konkurreras ut av stora vinstmaximerande bolag. Redan i dag står tre jättebolag för cirka 50 procent av den privata vårdmarknaden.

Myt 3. EU förbjuder vinststopp i välfärden

Sanning: Det finns inget i EU-rätten som garanterar privata bolag rätt att ta del av välfärdens skattepengar. Det finns inget annat land i EU som har så generösa regler för vinstuttag inom hela välfärden som Sverige har.

Myt 4. Riskkapitalisterna har slutat skattefuska

Sanning: Skatteverket har visat att åren 2012–2015 skatteplanerade fortfarande 19 av de stora välfärdskoncernerna och betalade ingen eller obetydligt med skatt.

Myt 5. Privata bolag har bättre villkor för anställda

Sanning: Inom skola och äldreomsorg är det generellt lägre löner, lägre personaltäthet, färre fast anställda och färre rätt utbildade, jämfört med i offentlig sektor.

Myt 6. Välfärdsbolagen gör inga stora vinster

Sanning: Fel, det finns få branscher där man får tillbaka så mycket per egen satsad krona. Oftast 3-4 gånger mer än i andra branscher. Det mesta av kapitalet är helt enkelt våra skattepengar.

Myt 7. Privata bolag vill främst utveckla välfärden

Sanning: Om bolagen bara syftade till att utveckla verksamheten skulle vinsten återinvesteras i verksamheten. Att flera miljarder per år istället går till aktieutdelningar, uppköp av andra verksamheter och VD-löner visar att det är vinsten man är intresserad av.

Myt 8. Vinstdriven välfärd gynnar kvinnor

Sanning: Ägarna till de största bolagen, som gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor), är nästan bara män. Men även löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

Myt 9. Vinstdrift leder till bättre kvalitet

Sanning: Vinstbolagen undviker att jämföra det som allra mest garanterar kvalitet – personalens villkor. Och när de mest kostsamma överläts på det offentliga, är svårt att få en rättvis jämförelse. Jakten på vinst påverkar hela välfärden och påverkar alla våra gemensamma verksamheter. Vinsten ställs hela tiden före de verkliga behoven.

